

Helal Lokmanın Ehemmiyeti

17 Temmuz 2026 (3 Safer 1448)

قال الله تعالى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ [سورة البقرة، 168]
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ﴿إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنَ، وَالْحَرَامَ بَيْنَ، وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ﴾ [البخاري]

Muhterem Müminler,

Bugünkü hutbemiz, **“Helal lokmanın ehemmiyeti”** hakkındadır.

Helal, lügat manasıyla, yapılmasına Allah tarafından izin verilen şeydir. Haram ise bunun aksine, işlenmesi Allah tarafından yasaklanan şeydir.

İslam’a göre helal ve haram Allah’ın (c.c.) kulları için koyduğu sınırlardır ki O’nun helal kıldığını haram kılmaya, haram kıldığını da helal kılmaya kimsenin hakkı yoktur. Onun için de Cenâb-ı Hak: **“Bunlar, Allah’ın koyduğu sınırlardır. Bu sınırlara yaklaşmayın.”**¹ buyurmak suretiyle kullarını ikaz etmiştir. Bir başka ayet-i kerimede de helale kanaat etmeyerek sınırı aşıp haram sahasına girenlere cür’etlerinin neye mal olacağını şöyle bildirmiştir:

“Kim de Allah’a ve Peygamberine isyan eder ve Allah’ın koyduğu sınırları aşarsa Allah onu da ebedî kalacağı cehennem ateşine koyar. Onun için alçaltıcı bir azab vardır.”²

Helal ve temiz gıda ile beslenen insanların azalarında hayırlar, faziletler ve güzellikler açığa çıkar. Helal ve temiz yiyenin bünyesi sağlam, karakter ve seciyesi metin, kalbi huzurlu, ibadeti güzel ve duası makbul olur. Haram ile beslenen uzuvlar, bir fesat makinesi gibi şerre çalışırlar. Haram yiyenlerin uzuvlarında günah ve kötülükler ortaya çıkar. Bu durum kişinin sulbünden meydana gelecek olan çoluk çocuğuna dahi sirayet eder.

Cenâb-ı Hak peygamberlerine hitaben: **“Ey peygamberler! Temiz şeylerden yiyiniz ve iyi ameller işleyiniz. Doğrusu ben, sizin yaptığınız şeyleri tamamen bilirim.”**³ buyurarak kirli olan haramın temiz insanlara layık olmadığını ifade buyurmuştur.

Bir başka ayet-i Kerime’de de bütün insanlığa hitap edilerek şöyle buyrulur:

“Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helâl ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.”⁴

Ayet-i Kerime’de **“helalin de temiz olanlarından yiyin”** denilmesini bazı müfessirler **“Haram şüpheli şeylerden arınmış”** olanlar manasına tefsir etmişlerdir.⁵

Nitekim şu Hadis-i Şerif bu hakikati izah eder mahiyettedir:

“Şüphesiz haram da helal de açıktır. Bu ikisi arasında insanlardan çoğunun bilmediği şüpheli şeyler vardır. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa dini ve ırzı için temizlik olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşer. (Bu kimse) tıpkı yasak bölgenin etrafında (koyun) güdüp de yasak bölgeye düşmesine ramak kalan çoban gibidir. Dikkat edin! Her saltanat sahibinin bir yasak bölgesi vardır. Uyanık olun! Allah’ın yasak bölgesi haram kıldıklarıdır.”⁶

Üstamız Ebu’l-Faruk Silistrevi Hazretleri haramlardan sakınmanın ehemmiyetini şu ifadeleri ile beyan etmişlerdir: **“Vera ve takvaya riayet, İslamiyyetin mühim olan şeylerinin en mühimidir. Zaruriyyatı diniyyenin en önde gelenidir. Bu riayetin husule gelmesi haramlardan kaçınmaya bağlıdır.”**⁷

“Varlıklar zıddı ile anlaşılır” kaidesince haramları iyi bildiğimiz zaman helalleri anlamış oluruz. Kur’an-ı Kerim ve Hadis-i Şeriflerde tereddüde mahal bırakmayacak şekilde haram oldukları bildirilen şeyler vardır ki öncelikle bunlardan sakınmak icap eder. Mesela; ölmüş yani İslami usule göre kesilmemiş hayvan, akan kan, hırsız eti, Allah’tan başkası adına kesilen hayvan, her türlü alkollü içecekler, sarhoşluk veren maddeler, faiz ve rüşvet bunlardandır.

Hırsızlık, gasp, hile ve İslam ölçüsüne göre haksız yollarla elde edilen servet de haramdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.): **“Haramla beslenip gelişen bir beden cennete girmez. Ona en layık olan cehennemdir.”**⁸ buyurmuşlardır.

Fıtrat itibarı ile temiz olan bedeni ve ruhu haramlarla kirletmeyenlere ne mutlu!

¹ Bakara, 187

² Nisa, 14

³ Mü’minun, 51

⁴ Bakara, 168

⁵ Ruh’ul-Beyan, Bakara 168. Ayetin tefsiri

⁶ Buhari, İman, 39 ve Müslim

⁷ Mektuplar ve Bazı Mesaili Mühimme s.188 (mealen)

⁸ Müsned-i Ahmed bin Hanbel

Die Bedeutung der Halāl-Ernährung

17. Juli 2026 | 3. Safar 1448

Verehrte Muslime!

In unserer heutigen Hutbe geht es um **die Bedeutung der Halāl-Ernährung**.

Halāl bedeutet wörtlich das, was Allah Ta‘ālā erlaubt hat. Haram hingegen ist das Gegenteil davon: das, was Allah Ta‘ālā verboten hat.

Nach islamischem Selbstverständnis sind Halāl und Harām die Grenzen, die Allah Ta‘ālā selbst für Seine Diener gesetzt hat. Niemand hat das Recht, das, was Er für halāl erklärt hat, für harām zu erklären oder das, was Er für harām erklärt hat, für halāl. Deshalb ermahnt Allah Ta‘ālā Seine Diener mit den Worten: **„Dies sind Allahs Grenzen, so kommt ihnen nicht zu nahe!“** (Al-Baqara, 2:187)

In einem anderen Ayat macht Er deutlich, mit welchen Konsequenzen diejenigen zu rechnen haben, die sich nicht mit Halāl begnügen, sondern aus Kühnheit die Grenzen überschreiten und in den Bereich des Harām eindringen. Er sagt: **„Wer sich aber Allah und Seinem Gesandten widersetzt und Seine Grenzen überschreitet, den wird Er in ein Feuer eintreten lassen, in dem er ewig bleiben wird. Und für ihn gibt es eine schmachvolle Strafe.“** (An-Nisā, 4:14)

Aus den Gliedern der Menschen, die sich von reinen und halāl Nahrungsmitteln ernähren, kommen Gutes, Tugenden und Schönheit zum Vorschein. Wer sich halāl und rein ernährt, erlangt einen starken Körper, einen festen Charakter und ein friedvolles Herz. Seine Anbetung wird schön und seine Gebete werden erhört. Ein Körper, der sich von verbotenen Dingen ernährt, dient dem Bösen wie eine Maschine des Verderbens. Bei einem Menschen, der sich von Harām ernährt, zeigen sich Sünde und Bosheit. Dieser Zustand überträgt sich sogar auf die eigenen Nachkommen einer solchen Person.

Allah Ta‘ālā erklärt, dass unreine und verbotene Nahrungsmittel für reine Menschen nicht würdig sind. Zu Seinen Gesandten sagt Er: **„O ihr Gesandten, esst von den guten Dingen und handelt rechtschaffen. Wahrlich, Ich bin gegenüber dem, was ihr tut, allwissend.“** (Al-Mu‘minūn, 23:51)

In einem anderen Koranvers, der sich an die gesamte Menschheit richtet, heißt es: **„O ihr Menschen! Esst von dem, was es auf der Erde an Erlaubtem und Gutem gibt, und folgt nicht den**

Fußstapfen des Satans. Denn er ist euch ein offenkundiger Feind.“ (Al-Baqara, 2:168)

Einige Kommentatoren haben die Aussage „Esst von dem, was erlaubt und gut ist“ in diesem Ayat so interpretiert, dass die Nahrungsmittel weder harām noch zweifelhaft sein dürfen. (Vgl. Rūh al-Bayān, Sure 2:168) Tatsächlich macht der folgende Hadith Scharīf dies deutlich: **„Wahrlich, das, was halāl ist, ist klar und das, was harām ist, ist klar. Dazwischen gibt es jedoch zweifelhafte Dinge, die viele Menschen nicht kennen. Wer sich von den zweifelhaften Dingen fernhält, hält seine Religion und seine Ehre rein. Und wer in zweifelhafte Dinge verfällt, fällt in Harām, wie ein Hirte, der um eine Schutzzone herumweidet und Gefahr läuft, in diese hineinzugeraten. Seid aufmerksam! Gewiss, jeder Herrscher hat eine Schutzzone. Seid wachsam! Die verbotene Zone Allahs sind die verbotenen Dinge.“** (Al-Buchārī, Tīmān, 39)

Unser Üstaz Hazrat Ebu‘l Faruk Silistrevi brachte die Bedeutung der Vermeidung von Verboten wie folgt zum Ausdruck: **„Die Einhaltung von wara‘ und taqwā, also Behutsamkeit und Gottesfurcht, ist das Wichtigste unter den wichtigsten Dingen im Islam. Sie steht an erster Stelle der religiösen Grundpflichten. Die Verwirklichung dieses Zustands hängt davon ab, das Verbotene zu meiden.“**

Gemäß dem Prinzip „Die Dinge werden durch ihre Gegensätze besser verstanden“ können wir halāl nur dann richtig verstehen, wenn wir auch wissen, was harām ist. Es gibt bestimmte Dinge, die im heiligen Koran und in den segensreichen Hadithen eindeutig und ohne jeden Zweifel verboten sind und die unbedingt gemieden werden müssen. Dazu gehören beispielsweise der Verzehr von Fleisch, das nicht nach dem islamischen Ritus geschlachtet wurde, fließendes Blut, Schweinefleisch, Fleisch von Tieren, die im Namen eines anderen als Allah geschlachtet wurden, alle Arten von alkoholischen Getränken, Rauschmitteln sowie Zinsgeschäfte und Bestechung. Ebenso verboten ist Vermögen, das durch Diebstahl, Erpressung, Betrug oder auf unlautere Weise erworben wurde.

Unser Prophet (s.a.w.) sagte: **„Ein Körper, der sich von Verbotenem ernährt, wird nicht ins Paradies eingehen. Die Hölle ist seiner am würdigsten.“** (Musnad, Ahmad b. Hanbal, 14441)

Gesegnet sind diejenigen, die ihren von Natur aus reinen Körper und ihre Seele nicht mit Harām verunreinigen!

Hutbede geçen Ayet ve Hadislerin metinleri:

الحلال في اللغة العربية هو المصدر من الفعل حلّ، وهو عكس الحرام؛ أي: هو المباح والمسموح⁹ والجائز، وأما الحرام فهو في معناه ضد الحلال وعكسه وما كان ممنوعاً فعله أو الإقدام عليه.

وأما الحلال والحرام حسب الشريعة الإسلامية فهما الحدود التي وضعها الله لعباده، فلا يصح انتهاكها¹⁰ أو الاعتداء¹¹ عليها، حيث قال تعالى في سورة البقرة: ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾ [12]، وأما المنتهك لأوامر الله وحدوده فقد توعدّه الله بالعذاب الأليم جزاءً لما اقترفت¹³ يدها، حيث قال تعالى في سورة النساء: ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ [نساء: ١٤] وبذلك فقد حذر المولى من الإقدام على حدوده أو انتهاكها؛ لما في ذلك من ظلم المرء لنفسه واستحقاقه لغضب الله،

قال الله تعالى: ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ [مؤمنون: ٥١]
﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا﴾ حال ﴿طَيِّبًا﴾ صفة مؤكدة أي مستنداً ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ﴾ طُرُق
﴿الشَّيْطَانِ﴾ أي تزيينه ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ بين العداوة [بقرة: ١٦٨] (جلالين)
﴿طَيِّبًا﴾ طاهرًا من جميع الشبه صفة حلالا [روح البيان]

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ -وَأَهْوَى¹⁴ النُّعْمَانُ بِإِصْبَعَيْهِ إِلَى أُذُنَيْهِ: ﴿إِنَّ الْحَالَ بَيْنَ، وَالْحَرَامَ بَيْنَ، وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ، وَعِزُّهُ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ، كَالرَّاعِي يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى، يُوشِكُ أَنْ يَقَعَ فِيهِ، أَلَا وَإِنْ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلَا وَإِنْ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ، أَلَا وَإِنْ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةٌ إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقُلُوبُ﴾ رواه البخاري ومسلم

قال رسول الله ﷺ: ﴿لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ لَحْمٌ نَبَتَ مِنْ سُحْتٍ، النَّارُ أُولَى بِهِ﴾ (رواه الإمام أحمد في مسنده)
قال الله تعالى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ﴾ خلالات ﴿مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا﴾ على ما أحلّ لكم ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ [البقرة: ١٧٢]

„Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yeyin, eğer siz yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız O'na şükredin.“

⁹ مساعده ايديلن، يايپيلماسنه اذن ويريلن، سريست

¹⁰ اخلال ايتمك، چيگنه مك

¹¹ تجاوز ايتمك

¹² بقرة: ١٨٧

¹³ [اقتراف] صوچ ايشلمك

¹⁴ [اهواء] بر شيئي آلمق ايچين آل اوزاتمق [اهوى، يهوى،

اهواء]